

Invasjonen ur marin- strategisk synpunkt.

116785

Av Dagens Nyheters sjömilitäre medarbetare.

I de sjömilitära studier som under de senaste åren varit införda på denna plats har vid flerfaldiga tillfällen framhållits att kriget i alltmer ökad utsträckning blivit ett transportproblem av gigantiska mått. Två av de tre mäktigaste allierade staterna måste redan nu föra fram krigsmateriel och trupper ombord i transportfartyg över betydande distanser till sjöss innan de på vitt skilda krigsskådeplatser kunna bringas till verkan mot den gemensamme fienden. Endast flygplan av större typ utgöra undantag från denna regel. — Ger man sig in på att närmare studera frågan om de allierades offensivplaner, tränger sig sålunda transportproblemet på såsom en av de allra viktigaste faktorerna. Problemet har både en strategisk och en taktisk sida; den strategiska avser ett bedömande i vad mån de allierades tonnagetillgångar över huvud taget medge att en sådan styrka landsättes på den av axeln försvarade europeiska kusten att en bräsch kan slås och en framgångsrik offensiv insättas mot huvudfienden Tyskland. Den taktiska sidan gäller bedömandet av hur själva landstigningsmomentet, det mest kritiska under operationen, kommer att te sig och hur den materiel skall vara beskaffad som kräves för att genomföra landstigningen.

För att börja med den strategiska sidan, så måste man till en början konstatera att man här rör sig på tämligen löslig grund. Det verkliga tonnageläget är säkerligen en av den allierade krigsledningens intimaste hemligheter, som man till varje pris vill undandra fiendens kännedom. Att

man här icke drar sig för att avsiktligt missleda de egna folken — för att därigenom missleda fienden — därom vittnar tydligt händelserna kring den nordafrikanska invasionen. De tre till fyra miljoner ton som Churchill då skakade fram kommo som en kallusch för alla dem som trott sig genom djuplodande undersökningar av sänkingsresultat, amerikanska nybyggnadssiffror, kurvor och statistik kunna fixera det verkliga läget.

Den första, största och allt överskuggande fråga som måste läggas till grund för de vidare spekulationerna är denna: var kommer huvudanfallet, "den stora invasionen", att sättas in. Frågan har på denna plats tidigare behandlats av den lantmilitära sakkunskapen, och svaret blev, som läsaren erinrar sig, att Kanalkusten framstår som den mest sannolika platsen för de allierades landstigning, medan Balkan, Norge och Frankrikes västkust syntes såsom sannolika mål för diversioner i anslutning till den stora operationen över Kanalen. — Några sjöstrategiska synpunkter kunna inledningsvis knytas till det förda resonemanget. Det förefaller ur marin synpunkt troligt att de allierades offensivplaner, som på allvar igångsattes genom invasionen i franska Nordafrika, syftade till att angripa den s. k. "Festung Europa" från söder, alltså över Medelhavskusten. Man torde ha bedömt erövrandet av Tunisien och öppnandet av Sicilienkanalen som en affär på ganska kort sikt — några veckor —, varefter "däcket skulle ha klarats" för aktion mot södra Europa. De allierades uraktlåtenhet att i in-

vasionens inledande skede gå direkt på Bizerte, med den därav följande av tyskarna väl utnyttjade chansen att tillförsäkra sig den viktiga nyckelpositionen, kan ha kullkastat de ursprungliga planerna och fördröjt huvudoperationen avsevärd tid. (Sicilienkanalen förblev låst för de allierade.) Vilka tonnagereserver de allierade än till instundande vår kunna ha samlat, torde resurserna icke medge en huvudstöt mot sydöstra Europa, baserad på försörjning sjövägen runt Afrika, speciellt därest även 8:e armén, Alexandriaflottan och övriga stridskrafter i främre Orienten skola vara beroende av denna försörjningsväg. Den alltjämt intakta italienska flottan — bl. a. 8 slagskepp stark — ligger dessutom som ett permanent hot mot anmarschvägarna i östra Medelhavet. Denna flottas starkt defensiva uppträdande i de tidigare krigshändelserna får i det nuvarande läget sin förklaring. Anfallsriktningen Balkan måste därför även av sjömilitära skäl bedömas såsom mindre sannolik som invasionsriktning.

En på sätt och vis motsvarande roll spelar i norr den tyska flottan, som från förmodligen mycket välskyddade baser på den norska kusten kan ställa till mycken skada, därest ett huvudanfall skulle riktas mot Norge. Därest de allierade avse en sådan operation, synes det nödvändigt att avskära de tyska sjöförbindelserna till Norge för att omöjliggöra att förstärkningar överföras. Detta torde blott kunna uppnås genom att samtidigt besätta södra Norge och norra Jylland och på så sätt tillförsäkra sig baser för

MW

Mrk: Militært.

5367

D.N. 28.3.43.

Invasjonens marinestrategisk synpunkt.

Bmk: Sendes Ministerpresidenten.